

FYBA-I-ADD-JAN-2023-C.S.

Time : 02 hrs 30 min

Max. Marks. 80

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 **Write short notes on ANY FOUR of the following in about 100 words each:** [20]

- A) British English
- B) English as an International language
- C) Importance of Effective Communication
- D) Advantages of Good listening skills
- E) Effective writing skills for communication
- F) Techniques of Effective Public Speaking

Q.2 **Read the passage given below and answer the questions that follow:**

Like Makara Sankranti, Lohri is essentially a festival dedicated to the Sun god. The Sun God is worshipped with great devotion, especially because the sun's energy helps generate and regenerate life nurturing produce.

Lohri being central to Punjab, the festival seems to have acquired its name from Loh, a thick iron sheet (tawa) used for baking chapatis for the community langer (meals). Loh also signifies the supply of heat with which to bake and cook. It is believed that during Lohri Punjab heralds the new year and worshipping the Sun god gives an auspicious start to the new year.

Lohri bonfires are considered to be a replica of the Sun. Lohri celebrators circle the bonfire. It is a rare and joyous sight marked with religious significance. The festival is linked to the atmospheric physical changes. Lohri celebrations generate a lot of bonhomie – people sit around the pleasantries, praying for prosperity even as they make offerings of till, moongphali and poha to the burning embers. According to legend, a good Lohri sets the tone for the whole year ahead – the more joyous and bountiful the occasion, the greater will be the love, peace and prosperity.

The rituals, celebrations, prayers, community get-togethers and feasting associated with Lohri are also symbolic of a common thanks – giving to nature as represented by the Sun god. In the process, the festivities being about a spirit of brotherhood, unity and gratitude with family reunions and merry making and generate a lot of happiness, good will and cheer.

- A) How is Lohri similar to Makara Sankranti? [02]
- B) What is the purpose of worshipping the Sun God? [02]
- C) Discuss the origin of the word 'Lohri', bringing out its significance. [02]
- D) What do the festivities achieve for mankind? [03]
- E) What does Bonhomie mean? [01]
- F) According to the passage, Nature is represented by: [01]
 - i) The fire
 - ii) The Sun God
 - iii) Water
 - iv) Energy
- G) Rewrite the information given in para '3' about the following: [06]
 - i) Lohri Bonfires
 - ii) Lohri Celebration
 - iii) Offerings made to the burning embers.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-C.S.

- H) **Fill in the blanks using the appropriate form of the words given in brackets.** [03]
- i) The staff _____(generate) resources for the institution.
- ii) One should be _____(dedicate) to one's work.
- iii) Her contribution to the institution was _____(consider)

Q.3 **Attempt ANY FOUR of the following:** [20]

- A) Propose the Vote of thanks during the Annual prize distribution function of your college.
- B) Introduce yourself at the first meeting of English Literary forum of your institution.
- C) Draft a speech to educate people about the various ways of tackling frequent thefts in your locality.
- D) Draft a conversation between you and your father convincing him to pay the trip fees for a friend who cannot afford it.
- E) You have been asked to comper the Inter-Collegiate Debate competition organized by the debating Association. Prepare a script for the same.

Q.4 A) **Draft an Application letter with Bio-data in response to the following advertisement:** [08]

“A reputed textile mill requires sales persons having two years experience and fluent in English. Apply with bio-data to BOX NO: B-645, The Times of India, Mumbai”.

- B) Life Insurance Corporation has lost the original copy of your policy, which you had handed over to them. Draft an RTI application Questioning their negligence. [07]
- C) Attempt **ANY ONE** of the following E-mails: [05]
- i) Ms. Meena has been offered the post of Assistant Manager in Stika Ltd. Draft an E-mail on her behalf accepting the offer.
- ii) Rajesh has changed his residence from Mumbai to Pune. Draft his E-mail resigning from the post of Clerk at Colombo Stores, Mumbai.

ଓଡ଼ିଆ

FYBA-I-ADD-JAN-2023-ECONOMICS-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) Draw neat diagrams and give examples wherever necessary.
आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा व उदाहरणे द्या.
- 4) Use of simple calculator is allowed.
साध्या गणकयंत्राचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following: -** [20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

- A) What is micro economics? Explain its importance.
सूक्ष्मलक्षी अर्थशास्त्र म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- B) Explain the problems of economic efficiency, full employment and economic growth.
आर्थिक कार्यक्षमता, पूर्ण रोजगार आणि वृद्धिची समस्या स्पष्ट करा.
- C) Consider a function: $Y = 10 + 2x$. Take any 5 values of x , find Y and plot a graph for the given function.
पुढील फलन लक्षात घ्या: $y = 10 + 2x$. 'x' ची कोणतीही 5 मूल्ये घेऊन, y काढा व दिलेल्या फलनाकारिता आलेख काढा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following: -** [20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

- A) Give four examples of trade-off in your day-to-day life.
तुमच्या रोजच्या जीवनातील परस्परविरोधी तत्वाची चार उदाहरणे द्या.
- B) Describe the role of government in improving market outcomes.
बाजार निष्पत्ती सुधारणेतील सरकारच्या भूमिकेचे वर्णन करा.
- C) Is there a trade-off between inflation and unemployment? Discuss.
भाववाढ आणि बेकारी यामध्ये सममूल्यन असते का? - चर्चा करा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following: -** [20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

- A) Given the demand schedules of individual 1 and the market, derive the demand for individual 2 and draw the market demand curve:

Price (in Rs)	Quantity Demanded Individual 1	Market Quantity Demanded
---------------	--------------------------------	--------------------------

FYBA-I-ADD-JAN-2023-ECONOMICS-I

	(in units)	(in units)
50	10	25
40	20	45
30	30	65
20	40	85
10	50	105

वैयक्तिक 1 आणि बाजाराच्या मागणीचे वेळापत्रक पाहता, वैयक्तिक 2 ची मागणी काढा आणि बाजारातील मागणी वक्र काढा:

किंमत (रु. मध्ये)	मागणी केलेले प्रमाण वैयक्तिक 1 (युनिटमध्ये)	मागणी केलेले बाजार प्रमाण (युनिटमध्ये)
५०	१०	२५
४०	२०	४५
३०	३०	६५
२०	४०	८५
१०	५०	१०५

B) Explain law of supply with the help of supply schedule and supply curve.

पुरवठा वेळापत्रक आणि पुरवठा वक्र यांच्या मदतीने पुरवठ्याचे नियम स्पष्ट करा.

C) With the help of suitable diagrams, explain the different degrees of price elasticity.

योग्य आकृत्यांच्या मदतीने, किंमत लवचिकतेच्या विविध अंशांचे स्पष्टीकरण करा.

Q.4

Attempt ANY TWO of the following: -

[20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

A) What is indifference curve? Explain any three properties of indifference curve.

उदासीनता वक्र म्हणजे काय? उदासीनता वक्र चे कोणतेही तीन गुणधर्म स्पष्ट करा.

B) Analyze the consumer's equilibrium with the help of indifference curve and price line.

उदासीनता वक्र आणि किंमत रेषा यांच्या मदतीने ग्राहकांच्या समतोलाचे विश्लेषण करा.

C) Explain fully the concepts of income, substitution and price effect.

उत्पन्न, प्रतिस्थापन आणि किंमत परिणाम या संकल्पना पूर्णपणे स्पष्ट करा.

Q.5

Write short answers on ANY TWO of the following: -

[20]

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

A) Positive and Normative Economics.

सकारात्मक आणि सामान्य अर्थशास्त्र

B) People respond to incentives. Explain with the help of two examples.

लोक प्रोत्साहनांना प्रतिसाद देतात. दोन उदाहरणांच्या मदतीने स्पष्ट करा.

FYBA-I-ADD-JAN-2023-ECONOMICS-I

- C) Movements along the demand curve and shifts in the demand curve.
मागणी वक्र बाजूने हालचाली आणि मागणी वक्र मध्ये बदल.
- D) Consumer's surplus
ग्राहकांचे अधिशेष

ॐॐॐॐॐॐ

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

Q.1 A) **Choose the right alternative: (ANY EIGHT)** [08]

योग्य पर्याय निवडा: (कोणतेही आठ)

1) The _____ schedule of constitution lists 22 official languages.

- A) 12th B) 14th
C) 9th D) 8th

संविधानाच्या _____ सारणीत २२ अधिकृत भाषांचा समावेश आहे.

- A) १२ व्या B) १४ व्या
C) ९ व्या D) ८ व्या

2) _____ is the religious text of Zoroastrianism.

- A) Xen Avesta B) Zen Avesta
C) Zen Asetha D) Xen Asetha

_____ हा झोरोस्टियन धर्माचा धर्म ग्रंथ आहे.

- A) स्केन अवेस्ता B) झेन अवेस्ता
C) झेन आसेथा D) स्केन आसेथा

3) People with an IQ between _____ suffer from moderate mental retardation.

- A) 50 - 69 B) 0 - 20
C) 70 - 100 D) 35 - 49

_____ च्या दरम्यान बुद्ध्यांक असलेले लोक मध्यम मतिमंदतेने ग्रस्त असतात.

- A) ५० - ६९ B) ० - २०
C) ७० - १०० D) ३५ - ४९

4) _____ nutritional deficiency is the leading preventable cause of mental disability.

- A) Vitamin A B) Iodine
C) Sodium D) Calcium

_____ पोषण मूल्याची कमतरता हे मतिमंदतेचे प्रमुख टाळता येण्याजोगे कारण आहे.

- A) व्हिटॅमिन A B) आयोडीन
C) सोडियम D) कॅल्शियम

5) _____ is used to refer to assertion of distinct ethnic, linguistic, or economic interests by various groups within the nation.

- A) Linguism B) Culturalism
C) Sectorism D) Regionalism

FYBA-I-ADD-JAN-2023-F.C.

_____ हा राष्ट्रातील विविध गटांद्वारे विशिष्ट वांशिक, भाषिक किंवा आर्थिक हितसंबंधांच्या प्रतिपादनासाठी वापरला जातो.

- A) भाषावाद B) संस्कृतीवाद
C) क्षेत्रवाद D) प्रादेशिकतावाद

6) Schedule Castes are not found in _____.

- A) Bangalore B) Mizoram
C) Assam D) Nagaland

_____ मध्ये अनुसूचित जाती आढळत नाहीत.

- A) बंगलोर B) मिझोरम
C) आसाम D) नागालँड

7) The term _____ means that people of India are not subordinate to any other external authority.

- A) Secular B) Sovereign
C) Liberal D) Republic

_____ या शब्दाचा अर्थ असा आहे की भारतातील लोक इतर कोणत्याही बाह्य अधिसत्तेच्या अधीन नाहीत.

- A) धर्मनिरपेक्ष B) सार्वभौम
C) उदारमतवादी D) प्रजासत्ताक

8) Santhal, Pardhi, Bhil, Naga are _____ of India.

- A) Languages B) Regions
C) Cults D) Tribes

संथाल, पारधी, भिल्ल, नागा हे भारताचे _____ आहेत.

- A) भाषा B) प्रदेश
C) पंथ D) जमाती

9) 73rd and 74th Amendments are regarding _____.

- A) Agriculture B) Gram Utthan
C) Local Self Government D) Adarsh Gram Yojana

७३ वी आणि ७४वी घटना दुरुस्ती _____ संदर्भात आहे.

- A) कृषी B) ग्राम उत्थान
C) स्थानिक स्वराज्य संस्था D) आदर्श ग्राम योजना

10) _____ is head of village panchayat.

- A) Sarpanch B) Patil
C) Gramsevak D) Chairperson

_____ हे ग्रामपंचायतीचे प्रमुख आहेत.

- A) सरपंच B) पाटील
C) ग्रामसेवक D) सभापती

FYBA-I-ADD-JAN-2023-F.C.

- B) State whether the following statements are TRUE or FALSE: (ANY SEVEN) [07]
खालील विधाने चूक कि बरोबर ते लिहा: (कोणतेही सात)
- 1) Positive discrimination is against Fundamental Rights of the citizens.
सकारात्मक भेदभाव हा नागरिकांच्या मूलभूत हक्कांच्या विरोधात आहे.
 - 2) India has no official religion.
भारताला कोणताही अधिकृत धर्म नाही.
 - 3) Britain has republican form of government.
ब्रिटनमध्ये सरकार रिपब्लिकन स्वरूपाचे आहे.
 - 4) Portrayal of women in media is very encouraging and enhances women power.
प्रसारमाध्यमांमधील महिलांचे चित्रण खूप उत्साहवर्धक आहे आणि महिला शक्ती वाढवणारे आहे.
 - 5) Sikhism is a monotheistic religion.
शीख धर्म हा एकेश्वरवादी धर्म आहे.
 - 6) Iodin deficiency results in deafness.
आयोडीनच्या कमतरतेमुळे बहिरेपणा येतो.
 - 7) Seats are not reserved for women at the local self - government.
स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये महिलांसाठी जागा राखीव नाहीत.
 - 8) The judiciary is dependent on the Parliament for its day today functioning.
न्यायव्यवस्था दररोजच्या कामकाजासाठी संसदेवर अवलंबून आहे.
 - 9) The Mayor is elected for a term of five years.
महापौर पदाची निवड पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी केली जाते.
 - 10) Every state has its own municipal Act.
प्रत्येक राज्याचा स्वतःचा नगरपालिका कायदा असतो.
- Q.2 A) Explain the concept of violence against women. Explain the causes & types of violence against women. What steps can be taken to stop violence against women? [15]
महिलांवरील हिंसाचाराची संकल्पना स्पष्ट करा. महिलांवरील हिंसाचाराची कारणे, प्रकार सांगा. महिलांवरील हिंसाचार थापवण्यासाठी काय करता येईल?
- OR**
- B) What is disability? Explain the types of disability. Explain the types of physical disability. [15]
अपंगत्व म्हणजे काय? अपंगत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा. शारीरिक अपंगत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- Q.3 A) Describe characteristics of caste and caste system and explain inequalities caused by the caste system. [15]
जाती आणि जातिव्यवस्थेच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा आणि जातिव्यवस्थेमुळे उद्भवणाऱ्या असमानता स्पष्ट करा.
- OR**
- B) Explain the causes and effects of regionalism in India and suggest remedial measures for overcoming regionalism. [15]
भारतातील प्रादेशिकतेची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा आणि प्रादेशिकतेवर मात करण्यासाठी उपाय सुचवा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-F.C.

- Q.4 A) Describe the nature of Indian state as given in the constitution of India. Explain the ideals to be achieved by the Indian state. [15]
भारताच्या राज्यघटनेत दिलेल्या भारतीय राज्याच्या स्वरूपाचे वर्णन करा. भारतीय राज्याने कोणते आदर्श साध्य करायचे ते स्पष्ट करा.
- OR**
- B) Explain the fundamental duties as described in Article 51 A of the Indian constitution [15]
भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ५१ अ मध्ये वर्णन केल्याप्रमाणे मूलभूत कर्तव्ये स्पष्ट करा.
- Q.5 A) Explain the classification of political parties in India and describe the problems faced by political parties in India. [15]
भारतातील राजकीय पक्षांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा आणि भारतातील राजकीय पक्षांना भेडसावणाऱ्या समस्यांचे वर्णन करा.
- OR**
- B) **Write short notes on ANY THREE of the following:** [15]
खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर थोडक्यात टिपा लिहा:
- 1) Linguistic conflicts in India
भारतातील भाषिक संघर्ष
 - 2) Regional variations of Tribes and their characteristics
जमातींचे प्रादेशिक भिन्नता आणि त्यांची वैशिष्ट्ये
 - 3) India as a Multi – Religious society
भारत एक बहु-धार्मिक समाज
 - 4) Achievements and shortcomings of Panchayati Raj System
पंचायती राज व्यवस्थेच्या उपलब्धी आणि उणिवा
 - 5) Municipal Government – Historical Evolution
नगरपालिका सरकार – ऐतिहासिक उत्क्रांती

७३१०•४०७३

FYBA-I-ADD-JAN-2023-HISTORY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालिलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Examine the military and immediate causes of the Revolt of 1857.

१८५७च्या उठावाची लष्करी आणि तात्काळ कारणे तपासा.

B) Write a note on the Bombay Association.

बॉम्बे असोसिएशनवर टीप लिहा.

C) Discuss the events which led of the Indian National Congress.

भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या नेतृत्वाखालील घटनांची चर्चा करा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following.** [20]

खालिलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Describe the thoughts and methods of the moderates.

मवाळचे विचार आणि पद्धती यांचे वर्णन करा.

B) State the role of the extremists in the Nationalist Movement.

राष्ट्रवादी चळवळीतील जहालमतवादींची भूमिका मांडा.

C) Review the activities of the revolutionaries after the First World War.

पहिल्या महायुद्धानंतर क्रांतिकारकांच्या कार्याचा आढावा घ्या.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following.** [20]

खालिलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Evaluate the background of the Non-cooperation Movement.

असहकार चळवळीच्या पार्श्वभूमीचे मूल्यमापन करा.

B) Examine the mass participation in the Civil Disobedience Movement.

सविनय कायदेभंग चळवळीतील जनसहभागाचे परीक्षण करा.

C) Write a note on the Quit India Movement.s

भारत छोडो आंदोलनावर टीप लिहा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-HISTORY-I

Q.4 Attempt ANY TWO of the following.

[20]

खालिलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Discuss the Government of India Act of 1935.

१९३५ च्या भारत सरकारच्या कायद्याची चर्चा करा.

B) Review the agenda of the Mountbatten Plan.

माउंटबॅटन योजनेच्या कार्यसूचीचे पुनरावलोकन करा.

C) Critically evaluate the circumstances which led to the partition of India.

ज्या परिस्थितीमुळे भारताची फाळणी झाली त्या परिस्थितीचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा.

Q.5 Write Short Notes: (ANY TWO)

[20]

खालिलपैकी कोणत्याही दोन वर टिपा लिहा:

A) Lord Canning and Queen's Proclamation

लॉर्ड कॅनिंग आणि राणीची घोषणा

B) Tilak's Approach and Thoughts

टिळकांचा दृष्टिकोन आणि विचार

C) Gandhian Ideology

गांधीवादी विचारसरणी

D) The Cabinet Mission

कॅबिनेट मिशन

०३१०•१००३

FYBA-I-ADD-JAN-2023-MARATHI

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ अ) कथेची संकल्पना आणि स्वरूप स्पष्ट करा. [२०]
किंवा
ब) कथा साहित्याचे वेगळेपण तुम्ही अभ्यासलेल्या कथांच्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा.
- प्र.२ अ) दलित आणि ग्रामीण कथांचा आढावा तुम्ही अभ्यासलेल्या कथांच्या आधारे घ्या. [२०]
किंवा
ब) गिव्ह हिम चान्स ! आणि रोहित या कथांचा आशय स्पष्ट करा.
- प्र.३ टिपा लिहा: (कोणत्याही दोन) [१०]
१) मरणानंतरही जात आडवी
२) प्रयोगशील कथा
३) हा खेळ आयडेंटिटी थेटचा
४) भूक
- प्र.४ अ) मराठी लेखनाचे नियम स्पष्ट करा. [०५]
ब) पुढील वाक्यात योग्य विरामचिन्हांचा वापर करा:
१) रमाला कन्या प्राप्ती झाली [०१]
२) कृष्णाने कोबी मटार पालक भेंडी मुळा या भाज्या आणल्या [०१]
३) ढग खूप गर्जत होते पण पाऊस पडत नव्हता [०१]
४) शाब्बास असाच अभ्यास कर [०१]
५) संभाजीनगर हे ऐतिहासिक शहर आहे [०१]
- प्र.५ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे 300 शब्दांचे बातमीपत्र तयार करा: [१०]
१) पालघर मध्ये भूकंपाचे धक्के
२) श्रद्धाच्या मृत्यूला जबाबदार कोण?
- प्र.६ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सविस्तर वृत्तांत लिहा: [१०]
१) सोमय्या महाविद्यालयात भोंडला उत्साहात साजरा
२) भारत जोडो यात्रा

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-MARATHI

- प्र.७ पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर अर्ज लेखन करा: [१०]
- १) ग्रंथपाल या पदासाठी सकाळ या वृत्तपत्रात आलेल्या जाहिरातीचा आधार घेत अर्ज करा.
- २) मुंबई महानगरपालिकेत लिपिक पदासाठी अर्ज, संदर्भ सकाळ वर्तमानपत्र?

- प्र.८ इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा: [१०]

अ) While we study the subject in college everyday, it becomes important to check the knowledge that we have gained. We can do this through the system of examination. Examination not only help us to judge our knowledge but it also encourages students do better. Through the results of our examination, we clearly know our weak and strong points. Examination might be a fear factor for some students but it is the best method of assessment.

OR

ब) Yoga refers to traditional practice of mental and physical coordination that originated in India. The world is associated with meditative practice in Hinduism, Buddhism and Jainism. It also refers to the some total of all activities mental, verbal and physical. Major branches of yoga include Raja yoga ,karma yoga,Bhakti yoga and Hat yoga. Yoga has been emphasised in many many major Hindu texts including upnishadas. Yoga is Sanskrit word derived from "Yug" meaning " to control". Outside India the term yoga is typically associated with Hatha Yoga and it's asanas(postures) or as a form of exercise. Someone who practices yoga or follows the yoga philosophy is called a yogi or yogini.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

FYBA-I-ADD-JAN-2023-PHILOSOPHY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Explain the different branches of Philosophy.
तत्वज्ञानाच्या विविध शाखा स्पष्ट करा.
- B) Differentiate between Moral, Immoral and Amoral.
नैतिक (Moral), अनैतिक (Immoral) आणि अनैतिक (Amoral) यातील फरक करा.
- C) Comment on Ethical relativism as a theory.
सिद्धांत म्हणून नैतिक सापेक्षतावादावर टिप्पणी.
- Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) What is Dharma? What do you understand by the philosophy of detachment?
धर्म म्हणजे काय ? अलिप्ततेचे तत्वज्ञान तुम्हाला काय समजते?
- B) How does Bhagavat Gita describe the state of Sthitapradna or the Moral Ideal?
भगवत गीता स्थितप्रज्ञाचे किंवा नैतिक आदर्शाचे वर्णन कसे करते?
- C) Discuss Karmayoga and Jnanayoga as paths to liberation.
कर्मयोग आणि ज्ञानयोग हे मुक्तीचे मार्ग म्हणून चर्चा करा.
- Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Explain Socratic Ethics.
सॉक्रेटिक नीतिशास्त्र स्पष्ट करा.
- B) Discuss the four cardinal virtues as stated by Plato.
प्लेटोने सांगितल्याप्रमाणे चार मुख्य गुणांची चर्चा करा.
- C) Elaborate the ethics of character by Aristotle.
अॅरिस्टॉटलने चारित्र्यातील नैतिकता स्पष्ट करा.
- Q.4 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Discuss the controversy between free will and determinism.
इच्छास्वातंत्र्य आणि निर्धारवाद यांच्यातील वादावर चर्चा करा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-PHILOSOPHY-I

- B) What is the doctrine of self-determinism? How does it give meaning to responsibility?
स्व-निर्णयवादाचा सिद्धांत काय आहे? तो जबाबदारीला अर्थ कसा देतो?
- C) Explain Compatibilism.
कॉम्पॅटिबिलिझम (Compatibilism) समजावून सांगा.

Q.5

Write Short Notes: (ANY TWO)

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर थोडक्यात उत्तरे लिहा:

- A) Ethics as Normative Science
सामान्य विज्ञान म्हणून नीतिशास्त्र
- B) Bhaktiyoga
भक्तियोग
- C) Classification of virtues
सद्गुणांचे वर्गीकरण
- D) Indeterminism
अनिश्चितता

ॐॐॐॐॐॐॐॐ

FYBA-I-ADD-JAN-2023-POL. SCIENCE-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

Note: 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) Figures to the right indicate full marks.

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain any ten basic features of the constitution of India.

भारतीय राज्यघटनेची कोणतीही दहा मूलभूत वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

B) Describe the brief history of the making of the constitution.

राज्यघटना निर्मितीचा संक्षिप्त इतिहास लिहा.

C) Describe the centralist features of the constitution of India.

भारतीय राज्यघटनेच्या केंद्रकारी वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain the Right to Freedom of religion under Art. 25 to 28.

राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २५ ते २८ अंतर्गत धर्म स्वातंत्र्याचा अधिकार स्पष्ट करा.

B) Write a brief note on the fundamental rights and its features.

मुलभूत हक्क आणि त्याची वैशिष्ट्ये यावर थोडक्यात टिपण लिहा.

C) Discuss the significance of the Directive Principles of State Policy.

राज्य धोरणाच्या निर्देशक तत्वांच्या महत्त्वाची चर्चा करा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

A) Explain the powers, functions and position of the Lok Sabha.

लोकसभेचे अधिकार, कार्ये आणि स्थान स्पष्ट करा.

B) Explain the powers of the Supreme Court of India.

भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार स्पष्ट करा.

C) Discuss the powers and functions of the parliament.

संसदेचे अधिकार आणि कार्याची चर्चा करा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-POL. SCIENCE-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Describe the powers and functions of the Prime Minister.
पंतप्रधानांच्या अधिकारांचे आणि कार्याचे वर्णन करा.
- B) Explain the Legislative, executive and financial powers of the President of India.
भारताच्या राष्ट्रपतींचे विधिमंडळ, कार्यकारी आणि आर्थिक अधिकार स्पष्ट करा.
- C) Discuss the essential features of the 73rd constitution amendment act.
७३व्या घटना दुरुस्ती कायद्याच्या अनिवार्य वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Q.5

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Explain the importance of the preamble of the constitution.
संविधानाच्या प्रस्तावनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- B) Write a detail note on the Speaker of the Lok Sabha.
लोकसभा अध्यक्षांवर तपशीलवार टिप लिहा.
- C) Discuss the role and functions of the union cabinet.
केंद्रीय मंत्रिमंडळाची भूमिका आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

७३०•४०२३

FYBA-I-ADD-JAN-2023-PSYCHOLOGY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) All questions have internal option.
सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत.
- 4) Draw neat diagrams, flowcharts wherever necessary.
आवश्यक तिथे सुबक आकृत्या काढा.

- Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Define psychology and explain any five modern perspectives in psychology.
मानसशास्त्राची व्याख्या द्या आणि मानसशास्त्राचे पाच आधुनिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- B) Explain in detail the steps involved in conducting an experiment.
मानसशास्त्रातील प्रयोग करतानाच्या पायऱ्या विस्तृतपणे विशद करा.
- C) Write a note on various types of professions and major fields in Psychology.
मानसशास्त्रातील विविध प्रोफेशन्स आणि शाखा यावर टीप लिहा.
- Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Identify the parts of neurons and explain the function of each part.
चेतापेशीचे भाग ओळखून त्या प्रत्येक भागाचे कार्य स्पष्ट करा.
- B) Write a detailed note on Autonomic Nervous System.
स्वयंचलित मज्जासंस्थेवर विस्तृत टीप लिहा.
- C) Describe the structures under the Cortex and explain their functioning.
मेंदू पृष्ठाखालील (कोरटेक्स) विविध रचना आणि त्यांचे कार्य विशद करा.
- Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]
खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:
- A) Define learning. Identify the key elements of classical conditioning as demonstrated in Pavlov's classical experiment.
अध्ययनाची व्याख्या द्या. अभिजात अभिसंधानाचे प्रमुख घटक ओळखून ते पॅव्हलॉवने केलेल्या प्रयोगात कसे आहेत ते दाखवून द्या.
- B) **Write notes on:** 1. Latent learning 2. Insight learning
टिपा लिहा: १. सुप्त अध्ययन २. मर्मदृष्टी अध्ययन
- C) Explain continuous and partial reinforcement. Describe schedules of reinforcement.
संपूर्ण आणि आंशिक प्रबलन स्पष्ट करा. प्रबलन कार्य योजना लेख विशद करा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-PSYCHOLOGY-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Describe short – term memory and differentiate it from working memory.
अल्पकालीन स्मृती विशद करा आणि कारक स्मृती पासून ती कशी भिन्न आहे ते सांगा.
- B) **Write notes on:** 1. Encoding specificity 2. Serial Position Effect
टिपा लिहा: १. एन्कोडिंग स्पेसिफिसिटी २. सिरीयल पोझिशन इफेक्ट
- C) Write a note on memory retrieval problems.
साठवलेली माहिती काढताना कोणत्या समस्या येतात त्यावर टीप लिहा.

Q.5

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Explain the goals of Psychology and describe the ethical guidelines for doing research with people.
मानसशास्त्राची चार प्रमुख ध्येये स्पष्ट करा आणि मानसशास्त्रीय संशोधनातील नैतिकता विशद करा.
- B) Explain the action potential in a neuron.
चेतापेशीतील क्रियाविभव स्पष्ट करा.
- C) Describe the elements of observational learning and the classic Bobo doll experiment.
निरीक्षणात्मक अभ्यासाचे प्रमुख घटक आणि बोबो डॉल हा त्याविषयीचा अभिजात अभ्यास विशद करा.
- D) Explain the concept of sensory memory. Describe the types of sensory-term memory and Sperling's experiment.
वेदनिक स्मृती ही संकल्पना स्पष्ट करा. वेदनिक स्मृतीचे प्रकार सांगून स्पेर्लिंगचा त्याविषयीचा अभिजात प्रयोग विशद करा.

०३१०•१०२३

FYBA-I-ADD-JAN-2023-SOCIOLOGY-I

Time : 03 hrs

Max. Marks. 100

- Note : 1) **ALL** questions are **COMPULSORY**.
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) Figures to the right indicate full marks.
उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a detailed note on the Emergence of Sociology as a discipline and its relevance today.
एक शिस्त म्हणून समाजशास्त्राच्या उदयावर तपशीलवार नोंद लिहा कि, जी आजची प्रासंगिकता आहे.
- B) Write on the 'Development of Sociology with a brief note on the works of Max Weber and Karl Marx.'
मॅक्स वेबर आणि कार्ल मार्क्स यांच्या कार्यावर थोडक्यात नोंद घेऊन 'समाजशास्त्राचा विकास' वर लिहा.
- C) What are the various 'Careers in Sociology'.
'समाजशास्त्रातील विविध करिअर' काय आहेत?

Q.2 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Define 'Marriage' highlighting the various 'Patterns of Marriage'.
विविध 'विवाहाचे नमुने' ठळक करणारे 'विवाह' परिभाषित करा.
- B) What are the 'Functions of Family'. 'Explain the Structure of the Family'.
'फंक्शन्स ऑफ फॅमिली' काय आहेत? 'कुटुंबाची रचना स्पष्ट करा'.
- C) Write briefly on the concepts of 'Religious Fundamentalism' and 'Secularization'.
'धार्मिक मूलतत्त्ववाद' आणि 'धर्मनिरपेक्षीकरण' या संकल्पनांवर थोडक्यात लिहा.

Q.3 **Attempt ANY TWO of the following:** [20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Define 'Society'. What are the characteristics of 'Society'.
'समाज' ची व्याख्या करा. 'सोसायटी'ची वैशिष्ट्ये कोणती?
- B) Write on 'Industrial' and 'Post Industrial' society.
'इंडस्ट्रियल' आणि 'पोस्ट इंडस्ट्रियल' सोसायटीवर लिहा.
- C) Write a detailed note on the 'Elements of Culture'.
'संस्कृतीचे घटक' यावर तपशीलवार नोंद लिहा.

(P.T.O)

FYBA-I-ADD-JAN-2023-SOCIOLOGY-I

Q.4

Attempt ANY TWO of the following:

[20]

खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- A) Write a detailed note on George Herbert Mead's 'Theory of the Social Self'.
जॉर्ज हर्बर्ट मीडच्या 'थिअरी ऑफ द सोशल सेल्फ'वर तपशीलवार नोंद लिहा.
- B) What are the 'Agencies of Socialization'?
'समाजीकरणाच्या एजन्सी' काय आहेत?
- C) Write a detailed note on 'Gender Socialization'.
'जेंडर सोशलायझेशन' वर तपशीलवार नोंद लिहा.

Q.5

Write Short Notes: (ANY TWO)

[20]

कोणत्याही दोन वर टीपा लिहा:

- A) Sociological Imagination
समाजशास्त्रीय कल्पनाशक्ती
- B) Network Society
नेटवर्क सोसायटी
- C) Anticipatory Socialization
आगाऊ समाजीकरण
- D) Family Violence
कौटुंबिक हिंसाचार

०३१०•१०२३